

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Mileny Filingerové a soudkyň JUDr. Evy Hodanové a Mgr. Kateřiny Černé ve věci

žalobce: **Chytrý nájem, s. r. o., IČO 29158958**
sídlem Ke Křižovatce 466, Zruč - Senec zastoupená
advokátkou JUDr. Hanou Kapitánovou sídlem Sady 5.
května 36, Plzeň

proti
žalovaným:

1) **F S**, narozený dne [redacted]
bytem [redacted]

2) **V S**, narozená dne [redacted]
bytem [redacted]

oba žalovaní zastoupení advokátkou JUDr. Martinou Černochovou
sídlem Masarykovo náměstí 1190/43, Jihlava

o zaplacení 296.992 Kč s příslušenstvím a odměnou, k odvolání žalovaných proti rozsudku
Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 1. 2017, č.j. 44 Cm 11/2016-59

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaní 1) a 2) jsou povinni zaplatit žalobci k rukám jeho právní zástupkyně společně a nerozdílně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 25.742 Kč.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem č.j. 44 Cm 11/2016-59 ze dne 16. ledna 2017 rozhodl soud prvního stupně o ponechání v platnosti směnečného platebního rozkazu č.j. 44 Cm 11/2016-13 ze dne 15. února 2016 a o povinnosti žalovaných zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 23.716 Kč. Podle odůvodnění rozsudku požadoval žalobce zaplacení částky 296.992 Kč se 6 % úrokem od 8. 1. 2016 do zaplacení a odměnou ve výši 989 Kč ze směnky vlastní, vystavené žalovanými dne 4. 11. 2014 nikoli na řad žalobce ve formě blankosměnky. Žalovaní se zavázali zaplatit směnečnou sumu, kterou podle dohody o vyplnění blankosměnky sjednané ve smlouvě o půjčce č. 6781401 ze dne 4. 11. 2014 byl oprávněn doplnit žalobce. Žalobce směnečnou sumu a datum splatnosti v souladu s touto dohodou doplnil. Soud prvního stupně vyhověl žalobě směnečným platebním rozkazem, proti němuž podali žalovaní včasné námitky. Uvedli v nich, že žalobce nebyl oprávněn blankosměnku doplnit, neboť smlouvu o půjčce považují za neplatnou „v souvislosti s ust. § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru.“ Nebylo dále prokázáno, že by žalobce půjčku žalovaným skutečně odevzdal. Žalobce rovněž neposoudil s odbornou péčí schopnost žalovaných splácet spotřebitelský úvěr a porušil tak povinnost stanovenou výše uvedeným zákonem. Pokud by smlouva o půjčce byla považována za platnou, je sjednaná smluvní pokuta nepřiměřená a v rozporu s dobrými mravy.
2. Žalobce ve svém vyjádření k námitkám vysvětlil, jak došlo k uzavření smlouvy o půjčce ve výši 170.000 Kč a jak bylo s touto půjčkou, která byla účelově vázána k poskytnutí zálohy pro financování přípravných prací ke stavbě rodinného domu, naloženo. Poskytnutí půjčky doložil výpisem z účtu. Uvedl dále, že na půjčku se nevztahuje zákon o spotřebitelském úvěru a předmětnou smlouvu nelze pod režim spotřebitelských úvěrů podřazovat. Pokud jde o výpočet směnečné sumy, odkázal žalobce na obsah smlouvy o půjčce a na předžalobní upomínku, obsahující výpočet dluhu.
3. Soud provedl důkaz předmětnou smenkou, z níž zjistil, že ji žalovaní vystavili dne 4.11. 2014 jako blankosměnku s doložkou „bez protestu“, nikoliv na řad žalobce a zavázali se v ní zaplatit dne 7. 1. 2016 směnečnou sumu ve výši 296.992 Kč. Ze smlouvy o půjčce č. 6781401 uzavřené mezi účastníky dne 4. 11. 2014 bylo zjištěno, že k zajištění pohledávky věřitele vystavil dlužník a předal věřiteli dvě blankosměnky vlastní, na nichž nebyla vyplněna směnečná suma a datum splatnosti. Podle bodu 2.5 smlouvy o půjčce byl věřitel oprávněn doplnit prvou směnku o sumu, zahrnující nesplacenou část jistiny půjčky a smluvní pokutu za prodlení s úhradou půjčky. V souladu s tímto ujednáním pak byla směnka žalobcem doplněna. Žalobce dále předložil předžalobní upomínky ze dne 7. 1. 2016 a 15. 1. 2016, na které však žalovaní nereagovali a dlužnou částku neuhradili. Na upomínce ze dne 7. 1. 2016 je tabulka, ze které vyplývá stav půjčky č. 6781401. Jak se dále uvádí v odůvodnění rozsudku, žalovaní předložili smlouvu o budoucí smlouvě o dílo ze dne 16. 9. a 18. 9. 2014. Žalobce předložil žádost o poskytnutí půjčky ze dne 15.10.2014, z níž soud zjistil, že požádali o půjčku ve výši 170.000 Kč na úhradu zálohy dle smlouvy o budoucí smlouvě o dílo, smlouvy o dílo na projektovou dokumentaci a smlouvy příkazní. Žalobce rovněž předložil soudu smlouvu o budoucí smlouvě o dílo č. 678/14 a smlouvu o dílo na projektovou dokumentaci a smlouvu příkazní, podepsané dne 16. 9. a 18. 9. 2014. K těmto smlouvám připojil žalobce základní informace, a to všeobecné obchodní a technické podmínky plus standardní řešení domu a specifikaci rozsahu dodávky. Žalobce dále soudu předložil k důkazům dohodu o ukončení a vypořádání závazků ze smlouvy o dílo č. 678/14 ze dne 19. 2. 2015.
4. Na základě provedení dokazování dospěl soud prvního stupně k závěru, že „žaloba byla podána důvodně a nebyly shledány žádné předpoklady pro to, aby směnečný platební rozkaz byl jakkoli měněn.“ Věc právně posoudil podle „příslušných ustanovení“ zákona č. 191/1950

Sb. a uzavřel, že na základě smlouvy o půjčce č. 6781401 ze dne 4. 11. 2014 poskytl žalobce žalovaným půjčku ve výši 170.000 Kč, která byla účelově vázána na financování zálohy, a to přímo budoucímu zhotoviteli. K zajištění pohledávky věřitele z této smlouvy byly vystaveny dvě blankosměnky vlastní nikoliv na řad věřitele, v nichž nebyla vyplněna směnečná suma a datum splatnosti. Obě směnky plnily zajišťovací funkci a byly žalobcem doplněny ve smyslu ust. čl. II. odst. 2.5. smlouvy. Vzhledem k tomu, že žalovaní poskytnutou půjčku ve lhůtě neuhradili, přistoupil žalobce k vyplnění blankosměnky uvedením směnečné sumy ve výši 296.992 Kč, sestávající z poskytnuté půjčky a smluvní pokuty. Žalovaní nenamítali vyplnění směnky v rozporu s ujednáním. Žalobce prokázal směnkou, která má všechny náležitosti stanovené v § 1 a násl. směnečného zákona, svá tvrzení obsažená v žalobě a rovněž zcela vyvrátil námítky ohledně toho, že půjčka nebyla poskytnuta, že smlouva o půjčce je neplatná, neboť odporuje zákonu č. 145/2010 Sb. Danou smlouvu o půjčce nelze pod režim spotřebitelských úvěrů vůbec podřazovat, jak bylo ve vyjádření žalobce podrobně uvedeno. Soud se zcela ztotožnil s vyjádřením žalobce, i pokud jde o otázku přiměřenosti smluvních pokut v daných případech. Směnka má veškeré náležitosti, které předepisuje zákon směnečný a šekový a je platná. Jejím smyslem bylo zajištění vrácení půjčky včetně případné smluvní pokuty za prodlení, což žalovaní neučinili. Na jistinu půjčky žalovaní vrátili pouze 17.850 Kč, přičemž tato částka byla z půjčky odečtena. Z uvedených důvodů rozhodl soud prvního stupně o ponechání směnečného platebního rozkazu v platnosti. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. ve prospěch úspěšného žalobce.

5. Žalovaní podali proti rozsudku včasné odvolání, v němž navrhli změnu napadeného rozsudku tak, aby byl směnečný platební rozkaz v celém rozsahu zrušen a byla jim přiznána náhrada nákladů řízení. Shrnutí obsah svých námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu, v nichž zejména akcentovali, že žalobce nebyl oprávněn blankosměnku vyplnit, neboť vyplňovací právo bylo založeno smlouvou o půjčce, která nebyla platně sjednána, a to z důvodu, že se fakticky jednalo o spotřebitelský úvěr, aniž by však v průběhu kontraktace byla žalovaným poskytnuta zákonná ochrana vyžadovaná právními předpisy. Namítli, že se soud prvního stupně ztotožnil s argumentací žalobce, který poukázal na skutečnost, že ve smlouvě o půjčce nebyla sjednána úplata za poskytnutí úvěru, ale pouze smluvní pokuta postihující nesplnění povinnosti žalovaných poskytnuté prostředky vrátit. Uvěřil tedy argumentaci žalobce, že v níže popsaném systému financování stavby žalovaných figuroval jako subjekt dobročinný, který poskytl žalovaným bez jakékoli úplaty finanční prostředky, a to za situace, kdy k němu nemají žádný osobní vztah a žalobce je obchodní společností založenou za účelem vytváření zisku. S ohledem na okolnosti uzavření smlouvy, smluvní pokuta sjednaná ve smlouvě o půjčce fakticky plnila funkci odměny za poskytnutí finančních prostředků a to bez ohledu na skutečnost, že byla sjednána pro případ prodlení s vrácením finančních prostředků. Pokud tedy soud prvního stupně nepřisvědčil námítce žalovaných, že jim náleží ochrana ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, pochybil tím, že z úřední povinnosti neposoudil smlouvu o půjčce z hlediska ustanovení § 588 občanského zákoníku. Žalovaní v řízení před soudem prvního stupně uvedli skutečnosti, na základě kterých lze smlouvu o půjčce posoudit jako smlouvu neplatnou, která se zjevně přiči dobrým mravům, anebo která odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. Zdůraznili dále, že půjčka byla vázána na financování zálohy dle čl. II odst. 2.1 smlouvy o budoucí smlouvě o dílo č. 678/14 a Smlouvu o dílo na projektovou dokumentaci č. 678/14 a Smlouvu příkazní č. 678/14 uzavřené dne 16. 9. 2014 se společností Ekonomické stavby, s.r.o. Mezi účastníky bylo sjednáno, že zálohu na úhradu nákladů přípravných projektových prací a inženýrských činností uhradí žalovaní do 30 dnů od podpisu smlouvy prostřednictvím úvěru. Rovněž cena stavby měla být dle smlouvy o dílo hrazena prostřednictvím úvěru. Dle smlouvy o půjčce měla být půjčená částka ve výši 170.000 Kč vrácena do 4. 1. 2015 pod smluvní pokutou ve výši 0,25 % denně z jistiny půjčky až do úplného zaplacení, tj. cca do 1 měsíce od poskytnutí

prostředků. Po celou dobu kontraktačního procesu jednali žalovaní se společností Ekonomické stavby, s.r.o., která je jediným společníkem žalobce a zprostředkovala uzavření smlouvy o půjčce. Žalovaní dále namítli, že podmínky pro poskytnutí půjčky pro ně byly nevýhodné, neboť poskytnuté prostředky byli povinni cca do měsíce vrátit, aniž by žalobce zjišťoval, zda je to v jejich finančních možnostech, resp. ačkoliv žalobce musel vědět, že tomu tak není. Smluvní pokuta byla určena procentem z jistiny půjčky, nikoli z nesplacené částky a je nepochybné, že s ohledem na okolnosti jejího sjednání plnila v podstatě funkci odměny za poskytnutí finančních prostředků. K platnosti ujednání o smluvní pokutě poukázali žalovaní na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2009, sp. zn. 33 Cdo 1682/2007.

6. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek podle ustanovení § 212 a násl. o.s.ř. a po provedeném jednání dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. Vyšel přitom ze skutkových zjištění, která učinil soud prvního stupně na základě jím provedeného dokazování.
7. V odvolacím řízení byl zopakován důkaz předmětnou směnkou, z níž bylo zjištěno, že byla vystavena žalovanými 1) a 2) v [REDAKCE] dne 4. 11. 2014 a obsahuje jejich bezpodmínečný závazek zaplatit dne 7. 1. 2016 nikoli na řád žalobce částku 296.992 Kč.
8. Ze smlouvy o půjčce č. 6781401 odvolací soud dále zjistil, že mezi žalobcem jako věřitelem a žalovanými jako dlužníky byla dne 4. 11. 2014 uzavřena smlouva, kterou se věřitel zavázal poskytnout dlužníkovi finanční půjčku v celkové výši 170.000 Kč, která je účelově vázána na financování zálohy ve výši 170.000 Kč dle čl. II bodu 2.1 smlouvy o budoucí smlouvy o dílo č. 678/14, smlouvy o dílo na projektovou dokumentaci č. 678/14 a smlouvy příkazní č. 678/14 ze dne 18. 9. 2014. V čl. I odst. 1.1 smlouvy se strany výslovně dohodly, že finanční prostředky ve výši sjednané půjčky budou věřitelem poskytnuty přímo budoucímu zhotoviteli, a to do 30 dnů ode dne podpisu smlouvy. Dlužníci se zavázali zaplatit věřiteli poskytnutou půjčku nejpozději dne 4. 1. 2015, a to bezhotovostně bankovním převodem na účet věřitele uvedený ve smlouvě (čl. II. odst. 2.1 smlouvy). K zajištění pohledávky věřitele pro případ, že by půjčka nebyla dlužníky řádně a včas ve lhůtě splatnosti zaplacená, se smluvní strany dohodly, že dlužníci zaplatí věřiteli smluvní pokutu ve výši 0,25 % denně z jistiny půjčky až do úplného zaplacení (čl. II odst. 2.2 smlouvy). Dlužníci zároveň vzali na vědomí upozornění věřitele, že nezbytně potřebuje půjčené finanční prostředky vrátit v termínu splatnosti, neboť je má po uplynutí tohoto termínu vázány jiným způsobem, proto je mezi stranami sjednána smluvní pokuta za případné prodlení (čl. II odst. 2.3). K zajištění pohledávky věřitele vystavili dlužníci a předali věřiteli dvě blankosměnky vlastní vystavené nikoli na řád věřitele, na nichž nebyla vyplněna směnečná suma a datum splatnosti. Strany se dále dohodly, že věřitel je oprávněn doplnit datum splatnosti prvé směnky tak, že nesmí být doplněno dříve než po splatnosti půjčky, tj. nejdříve dne 5. 1. 2015. Směnečná suma měla zahrnovat nesplacenou část jistiny půjčky a smluvní pokutu ve výši 0,25 % z jistiny půjčky jdoucí ode dne následujícího po splatnosti půjčky do dne vyplnění prvé směnky (čl. II. odst. 2.4 a 2.5 smlouvy). V čl. II odst. 2.6 pak bylo sjednáno právo věřitele na vyplnění druhé blankosměnky i způsob, jímž měly být chybějící údaje doplněny. V čl. III odst. 3.1 prohlásili dlužníci, že mají zajištěn dostatek finančních prostředků nebo jiných zdrojů, aby mohli řádně plnit ujednání smlouvy, a jejich majetek není předlužen, proto budou v daném čase schopni dostat řádně a včas shora uvedeným závazkům. Pro případ, že by tomu tak nebylo, zavázali se dále v čl. III odst. 3.2 smlouvy informovat o tom písemně věřitele a navrhnout náhradní plnění včetně eventuálního zajištění jeho pohledávky. Pro případ porušení této informační povinnosti byla rovněž sjednána smluvní pokuta ve výši 5.000 Kč.
9. Z výpisu z účtu u Raiffeisen bank, a.s., odvolací soud zjistil, že žalobce poukázal dne 21. 11. 2014 na účet společnosti Ekonomické stavby, s. r. o. částku 170.000 Kč. Účel platby byl označen jako „Půjčka S [REDAKCE] 678/14-1“.
10. Z dohody o ukončení a vypořádání závazků ze smlouvy o dílo č. 678/14 ze dne 19. 2. 2015 odvolací soud dále zjistil, že dne 16. 6. 2015 uzavřeli žalovaní se společností Ekonomické stavby,

s. r. o. dohodu o vypořádání závazků zvýše uvedené smlouvy o dílo, kterou se zavázali uhradit zhotoviteli po odečtení již zaplacené zálohy ve výši 170.000 Kč cenu jím provedených projektových a inženýrských činností ve výši 173.928 Kč.

11. Odvolací soud posoudil spornou směnku jako platnou vlastní směnku, obsahující náležitosti vyžadované ust. čl. I § 75 ZSS. Protože nebyla při splatnosti zaplacená, vznikl žalobci proti žalovaným jako jejím výstavcům podle ust. čl. I § 77 odst. 1, § 43 odst. 1 a § 48 ZSS přímý nárok na zaplacení směnečného peníze se 6 % úrokem ode dne splatnosti směnky do jejího zaplacení a se směnečnou odměnou ve výši jedné třetiny procenta směnečného peníze.
12. Obranu žalovaných proti této platební povinnosti vyhodnotil odvolací soud shodně se soudem prvního stupně jako nedůvodnou. Ztotožnil se přitom s jeho závěrem, že smlouva uzavřená mezi účastníky řízení neobsahovala ujednání o zaplacení úroků či jiné úplaty za poskytnutí finančních prostředků, v důsledku čehož na ni nelze aplikovat ustanovení zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru (§ 2 písm. c/ cit. zák.). K námitce odvolatelů, že smluvní pokuta *K* sjednaná ve smlouvě o půjčce fakticky plnila funkci odměny za poskytnutí peněžních prostředků, a to bez ohledu na skutečnost, jak byla ve smlouvě označena, je nutno uvést, že smluvní pokuta a úroky představují zcela odlišné instituty práva, plnící různé funkce. Zatímco pokuta plní funkci preventivní (motivuje dlužníka k řádnému splnění zajištěného závazku), uhrazovací (představuje paušalizovanou náhradu škody) a sankční (je sankcí za porušení smluvní povinnosti), úroky představují cenu peněz a povinnost k jejich placení není (oproti smluvní pokutě) ani v nejmenším závislá na tom, zda dlužník svůj závazek vrátit prostředky poskytnuté věřitelem včas a řádně splní. Závěr o tom, zda v daném případě byla či nebyla uzavřena dohoda o jakékoli finanční protihodnotě za poskytnutí ve smlouvě uvedených finančních prostředků, lze přijmout pouze na základě posouzení obsahu smluvních ujednání a jejich případného výkladu za použití interpretačních pravidel stanovených zákonem (§ 555 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen „o. z.“), nikoli na základě následného chování smluvních stran. Jinými slovy, z toho, že žalovaní v daném případě porušili povinnost zajištěnou smluvní pokutou, neboť částku 170.000 Kč žalobci dosud nevrátili, v důsledku čehož jim vznikla povinnost zaplatit smluvní pokutu, nelze dovozovat, že uzavřená smlouva byla smlouvou úplatnou, zatímco v případě, že by svou povinnost včas a řádně splnili, byla by tatáž smlouva smlouvou bezplatnou (neboť v takovém případě by nebyli povinni pokutu hradit). Ve smlouvě absentující ujednání o úplatě za poskytnutí půjčky nelze dovozovat z okolností, za nichž byla půjčka sjednána, z účelu, na nějž měla být použita či z doby, na kterou byla sjednána, jak argumentují žalovaní. Jejich závěru, že shora uvedená smlouva je podle svého obsahu smlouvou o spotřebitelském úvěru, proto nelze přisvědčit. Neobstojí tedy ani námitka neplatnosti této smlouvy v důsledku porušení povinnosti věřitele stanovené § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb.
13. Dohoda účastníků řízení, kterou se žalobce zavázal poskytnout žalovaným v budoucnu (do 30 dnů ode dne podpisu smlouvy) půjčku vázanou na financování zálohy na cenu za dílo, a to převodem částky 170.000 Kč na účet zhotovitele, není ani zápůjčkou ve smyslu ust. § 2390 o. z., neboť zápůjčka je smlouvou reálnou, vznikající až přenecháním peněz či jiných zastupitelných věcí vydlužiteli, který je oprávněn k jejich užití „podle libosti“, tedy na základě vlastní úvahy, ani ji nelze podřadit pod jiný občanským zákoníkem upravený typ smlouvy. Je tedy na místě ji posoudit podle ust. § 1746 odst. 2 o. z. jako smlouvu nepojmenovanou (inominátní). Tím se však nemění nic na tom, že jde o smlouvu spotřebitelskou ve smyslu ust. § 1810 o. z., uzavřenou mezi žalobcem jako podnikatelem na straně jedné a žalovanými jako spotřebiteli na straně druhé, v důsledku čehož nelze žalovaným odeprít ochranu z tohoto předpisu plynoucí. V souladu se závěry formulovanými zejména ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. Cjpn 200/2011 ze dne 9.10. 2013, které se uplatní i v režimu stávající právní úpravy, se odvolací soud proto zabýval tím, že uzavřená smlouva neobsahuje ujednání, zakládající v rozporu s požadavkem přiměřenosti významnou nerovnováhu práv nebo povinností stran v neprospěch žalovaných (§ 1813 o. z.). Tu v poměrech posuzované věci shledávali žalovaní

především v tom, že sjednaná smluvní pokuta byla podle jejich názoru nepřiměřeně vysoká. K tomu je nutno uvést, že přiměřenost smluvní pokuty je třeba posuzovat z pohledu zajištěné povinnosti (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2003, sp. zn. 33 Odo 890/2002, ze dne 11. 8. 2005, sp. zn. 33 Odo 875/2005, ze dne 16. 7. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3714/2007, ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 33 Cdo 4986/2009). V daném případě byla smluvní pokutou ve výši 0,25 % z jistiny půjčky za každý den prodlení utvrzena nej významnější smluvní povinnost žalovaných, a to povinnost vrátit žalobci poskytnuté prostředky ve sjednané lhůtě. Dohodnutá denní sazba pokuty (425 Kč) tedy odpovídá významu povinnosti, s jejímž porušením byla spojena, a není v extrémním nepoměru ani k její hodnotě (170.000 Kč). Z celkové výše pokuty, která podle předžalobní upomínky ze dne 7. 1. 2016 činí 144.842 Kč, nelze na její nepřiměřenost usuzovat, neboť ta je důsledkem více než ročního prodlení žalovaných s vrácením půjčky (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. 33 Odo 588/2003, ze dne 24. 7. 2007, sp. zn. 32 Odo 1299/2006, ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 32 Cdo 2926/2007). Za problematické by bylo možno považovat například ujednání, na jehož základě by žalovaným v důsledku byť i jen zcela nevýznamného prodlení se splněním zajištěné povinnosti např. v řádu několika dnů vznikla povinnost zaplatit pevně stanovenou částku, zcela neúměrnou k hodnotě zajištěné pohledávky (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2017, sp. zn. 32 Cdo 2556/2017). O takovou situaci se však vdaném případě nejedná. Žalovaní byli s výší pokuty při jejím sjednávání srozuměni (bod III. odst. 3.5 smlouvy), byli si vědomi toho, že věřitel nezbytně potřebuje půjčené finanční prostředky vrátit ve lhůtě splatnosti, neboť po uplynutí sjednaného termínu je má vázáni jiným způsobem (bod II odst. 2.3 smlouvy) a ujistili žalobce, že mají zajištěn dostatek finančních prostředků nebo jiných zdrojů k tomu, aby mohli svůj závazek řádně a včas splnit (bod III. odst. 3.1 smlouvy). Skutečnost, že tak dosud neučinili, nasvědčuje tomu, že sjednaná smluvní pokuta pro ně evidentně nebyla dostatečnou pobídkou.

14. Zneužívající charakter pak odvolací soud neshledal ani u žádné jiné klauzule posuzovaného smluvního vztahu, včetně ujednání o lhůtě pro splnění platební povinnosti žalovaných, která byla oproti lhůtě určené pro splnění závazku věřitele dvojnásobně dlouhá (žalobce byl povinen poskytnout žalovaným sjednanou částku do 30 dnů od podpisu smlouvy, žalovaní se zavázali k jejímu vrácení do 4. 1. 2014, tedy do 60 dnů od podpisu smlouvy).
15. Přenechání finančních prostředků žalovaným za účelem zaplacení zálohy dle smlouvy o budoucí smlouvě o dílo, které bylo předmětem shora uvedené smlouvy, nelze konečně hodnotit ani jako jednání zjevně se přičící dobrým mravům, odporující zákonu či zjevně narušující veřejný pořádek. Odvolatelům proto nelze přisvědčit ani v tom, že soud prvního stupně pochybil, když předmětnou smlouvu neposoudil jako absolutně neplatnou podle ust. § 588 o. z.
16. Soud prvního stupně správně vyhodnotil jako nedůvodnou rovněž námitku neposkytnutí sjednané protihodnoty. Skutečnost, že žalobce poukázal dne 21. 11. 2014 částku 170.000 Kč na účet společnosti Ekonomické stavby, s.r.o. v souladu s ujednáním obsaženým v čl. I odst. 1.2 smlouvy, byla zjištěna z výpisu z účtu, předloženého žalobcem a žalovanými byla potvrzena též v dohodě o ukončení a vypořádání závazků ze smlouvy o dílo ze dne 16. 6. 2015, v níž byla o tuto platbu snížena cena zhotovitelem provedených projektových a inženýrských prací, kterou se žalovaní zavázali uhradit.
17. Z důvodů, které jsou výše uvedeny, dospěl odvolací soud k závěru, že napadený rozsudek, jímž byl směnečný platební rozkaz ponechán v platnosti, je věcně správný a správně bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. také o náhradě nákladů řízení ve prospěch úspěšného žalobce. Napadený rozsudek byl proto podle § 219 o.s.ř. potvrzen.
18. Výrokem II. tohoto rozsudku byla žalobci, který měl v odvolacím řízení plný úspěch, podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení v celkové výši 25.742 Kč, sestávající z odměny za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast na jednání) po 9.500 Kč podle § 7 a § 11 odst. 1 vyhl.č. 177/1996 Sb., ze dvou paušálních náhrad po 300 Kč

podle § 13 odst. 1 a 3 vyhl.č. 177/1996 Sb., z náhrady za promeškaný čas v rozsahu šesti půlhodin po 100 Kč podle § 14 odst. 1 a 3 vyhl.č. 177/1996 Sb., z cestovného ve výši 1.074 Kč za cestu osobním vozem Škoda Octavia, RZ [REDACTED] z Plzně do Prahy a zpět, tj. celkem 200 km, při průměrné spotřebě paliva 4,61/100 km a ceně 29,80 Kč/l 1 dle vyhl.č. 463/2017 Sb. a z náhrady 21 % daně z přidané hodnoty ve výši 4.468 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je do volacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Praha dne 15. března 2018

Mgr. Milena Filingerová v.r.
předsedkyně senátu